

Kungen vid Ullevi

Av Ulla-Britt Wendel

Det fanns en tid i Sverige då vi reste kunga-statyer. Den tiden är sedan länge förbi men fortfarande görs minnesmärken, oftast i form av skulpturer, över särskilt betydelsefulla personer. Det kan vara kända personer inom exempelvis scenens eller idrottens värld som vi vill minnas och hedra. Bronsskulpturen av Ingo – boxningskungen – är det senaste tillskottet i Göteborg.

Den 17 september 2011 invigdes skulpturen som är gjord av konstnären Peter Linde. Dagen innan hade Peter tillsammans med medhjälpare från Ullevi baxat upp Ingo på den sockel i bohusgranit som hade transporterats dit sedan tidigare. Ett precisionsarbete med att få skulpturen att stå riktigt stadigt på sockeln påbörjades. Den i förväg preparerade fästansordningen fungerade perfekt och Ingo blev tryggt och säkert monterad på sin plats vid Ulleviplattan. Många nyfikna Göteborgare följde arbetet med att placera Ingo och det var också hundratals åskådare som hade samlats vid

själva invigningen dagen därpå. Själv gick jag förbi Ullevi kvällen innan för att tjuvkika på Ingo. I mörkret cirklade jag runt honom och studerade honom grundligt från olika vinklar. Han verkligen glänste i mörkret, även om han bara var lite dunkelt upplyst av belysningen i närheten. Jag blev djupt imponerad av det uttryck som Peter Linde lyckats fånga i gestaltningen av Ingo. Rent spontant.... fast kanske det inte är helt rumsrent att uttrycka sig så.... tyckte jag att Ingo var skitsnygg! Och inte var han mindre imponerande att betrakta i dagsljus. Inte bara jag hänfördes. Av "folkets" kommentarer vid invigningen dagen därpå att döma har konstnären verkligen lyckats att skapa ett mycket värdigt minnesmärke över Ingemar Johansson – "the champ". Det var varma applåder och många fotoblixtar på Ingo och Peter i samband med invigningen. Någon i publiken stegade

Peter Linde
och Ingo the Champ

fram och frågade Peter om han kunde få köpa en replik av Ingo – för den oinvidde betyder replik i skulptursammanhang en kopia. Vilket svar han fick vet jag inte, men frågan tyder ju på en mycket varm uppskattning av skulpturen.

Peter Linde har sedan våren 2009 varit sysselsatt med att skapa Ingo i skulpturens form. En mycket schematisk och kortfattad beskrivning av hur arbetet gått till kan inte på något sätt beskriva det engagemang och den kraft som egentligen ligger bakom skapandet av en skulptur av Ingos storlek. Trots det vill jag ändå försöka ge dig som läser detta en liten inblick i det praktiska arbetet med att forma skulpturen av Ingo.

Från den första skissen i gips till den färdiga 2,4 meter höga bronsskulpturen har två och ett halvt år passerat. Den modell som Peter först presenterade har under arbetets gång ändrats något – till förmån för ett mer slagfärdigt uttryck i Ingos kroppsspråk. Åtskilliga kilon gipspulver har spenderats då skulpturen av Ingo har "processats" fram. På en ställning av bland annat stål och frigit har kroppen byggts upp. Den vita Ingo – för vitt är ju gipsets färg – har därefter

sågats i mindre bitar för att kunna gjutas i brons. Efter gjutningen har delarna svetsats ihop och till sist har ytan på skulpturen putsats och behandlats på olika sätt. Kanske bör det påpekas att ställningen bara används i det skede då skulpturen eller snarare modellen byggs upp. När gjutningen är färdig är skulpturen ihålig. Den guldglänsande ytan som täcker Ingo nu när han är alldeles nygjord kommer så småningom att förändras i färgen. Beroende på luftens sammansättning och väderförhållanden blir Ingo med tiden grön – det är så alla bronsskulpturer åldras.

Det gjuteri som Peter anlitar när hans gipsmodeller ska förvandlas till beständiga bronsskulpturer är det anrika Herman Bergmans konstgjuteri Stockholm. Här har många av Sveriges mest etablerade konstnärers verk fått sin slutgiltiga form. Den göteborgska Millesskulpturen av Poseidon är ett av många exempel. I över hundra år har gjuteriet funnits och det är i dag Skandinavians äldsta och största.

För att kunna skapa Ingo så "rätt" som möjligt har Peter använt sig av foton och också fått hjälp av släktingar till Ingo. I Kurt Durewalls bok "Ingo - vägen till VM" är det ett stort antal av fotografierna som Peter tagit intryck av. Under arbetets gång har han också haft en före detta boxare, tillika också konstnär, som en livs levande modell. Tittar man vid Ingos ena fot ser man att konstnären ingraverat året för skulpturens tillkomst med romerska siffror. Siffrorna är en koppling till det antika ideal

som skulpturen utstrålar. Ingo ser verkligen ut som en atlet med grekiska eller romerska förtecken. Men det hade nog varit alltför djärvt att låta Ingo vara byxlös – trots att det ju var så man avbildade atleter i sportsliga sammanhang.

Peter Linde har ett mångårigt konstnärskap bakom sig. Redan på 1970-talet, under sin gymnasietid, grundlades hans intresse för skulptur. Sedan blev det högre konstnärliga studier för Peter och efter det började hans yrkesbana. Ett besök i hans ateljé i Salt-sjöbaden i Stockholm "avslöjar" hans omfattande produktion när det gäller skulpturer. Uppradade på hyllor och bord i konstnärateljén står gipsmodeller av Moa Martinsson, Alice Babs, Karin Boye, Henrik Schartau, Niels Liedholm och många, många fler. I sin ateljé arbetar Peter ensam – han har inga medarbetare som gör "grovjobbet". Alla moment gör han själv förutom själva gjutningen.

Peter anser att de allra viktigaste egenskaperna för att arbeta som skulptör är envishet, ödmjukhet och begåvning för form. Och Peters skicklighet är lätt att se. I ett konstnärslexikon står att läsa att han arbetar i "sträng, klassisk form präglad av psykologisk inlevelse och överlägset skicklig materialbehandling". Själv vill Peter gärna placera sitt skapande i något

särskilt fack – i detta fall den klassiska formen. Han påpekar att hans stil är hans alldeles egna.

På många olika platser i Sverige finns hans brons-skulpturer. Här i Göteborg finns till exempel Karin Boye utanför Stadsbiblioteket. Skulpturen är älskad av förbipasserande och ofta placeras blommor i hennes ena hand. På Hisingen och i Kortedala finns två andra verk av Peter. När det gäller Ingo är han storleksmässigt en av de större skulpturerna av hans totala produktion. Den allra största är "Hästen" i Örebro.

Ja, nu står han alltså där, Ingo, utanför sitt Ullevi där han boxades i sin krafts dagar. Nu är han bevarad för eftervärlden på ett förnämligt och värdigt sätt. Han har fått en upphöjd placering men han känns ändå inte ouppnåelig. Till skillnad från gamla tiders kungastatyer som placerades på mycket höga socklar för att "folket" bokstavligen skulle se upp till kungen i fråga, inbjuds vi till att få vår egen kontakt med Ingo genom möjligheten att sitta på bänken nedanför honom. Vi kan sitta och filosofera i största allmänhet eller också studera Ingo lite mer ingående underifrån. En sak slår mig när jag tänker rent formmässigt på den runda bänken nedanför Ingo; kanske den kommer att få smeknamnet Ringo – i Göteborg älskar vi ju ordvitsar.

Göteborgare och andra kommer säkerligen att härnäst stämma träff vid Ingo, som också en av invigningstalarna påpekade. En naturlig mötesplats kommer han att bli för de tusentals människor som befinner sig utanför Ullevi i samband med konserter eller idrottsarrangemang. Det på kvällstid öde

Gustav Adolfs Torg, där Gustav II Adolf regerar, har utan tvekan fått konkurrens. Göteborgs centrum har förskjutits en aning och kung Ingo regerar nu vid Ullevi. Eller, som man också kan uttrycka det; Ingo äger!

Stora delar av Ingemar Johanssons familj, utanför Idrottsmuseet strax innan skulpturinvigningen.